

Derfor: Ny Rikstunnel

Dobler sporkapasiteten

Ny Rikstunnel er det viktigste tiltaket for å styrke kapasitet, punktlighet og samfunnssikkerhet i jernbanen - på Østlandet og i hele landet.

Uten ny Rikstunnel uteblir gevinstene av jernbaneinvesteringer, flaskehalsen blokkerer effekten.

- **Planlegging av ny Rikstunnel må starte nå**, for raskere realisering.
- **Rikstunnelen er et nasjonalt prosjekt** som er avgjørende for å fjerne den mest kritiske flaskehalsen i jernbanesystemet.
- Uten Rikstunnelen vil det være vanskelig å lykkes med å:
 - utvikle bedre tilbud for region-, fjern- og godstog
 - nå klima-, miljø- og nullvekstmålene
 - styrke forsvarsevnen og sivil beredskap

Korte fakta

- 42 % av Norges befolkning bor i Osloregionen
- Mer enn 8 av 10 togreiser i Norge er på lokal- og regiontogene i Osloregionen. Punktlighet for jernbane er svært lav.
- 39% av nasjonale utslipp på vei er fra Osloregionen

Osloregionen interkommunalt politisk råd (IPR) er et strategisk samarbeid mellom 62 kommuner, inkludert Oslo kommune.

osloregionen.no
malfrid.baik@osloregionen.no
Mai 2026

Folk og bedrifter

Utfordring:

Dagens tunnel er den største flaskehalsen i jernbanesystemet:

- Eksisterende tunnel er overbelastet og gir hyppige forsinkelser, mange innstillinger og stor uforutsigbarhet for reisende og næringsliv.
- Kapasitetsbegrensningene hindrer videre utvikling av lokal- og regiontogtilbudet i en region der over 40 % av landets befolkning bor, og med forventet stor befolkningsvekst.
- Fjerntogtilbudet er for dårlig og vanskelig å videreutvikle. Det er vanskelig å kjøre flere fjerntogavganger og koordinere gode overgangstider.
- Driftsstans og forsinkelser i godstransporten har store økonomiske konsekvenser.

Gevinst:

- Ny Rikstunnel dobler sporkapasiteten gjennom Oslo.
- Flere avganger, bedre punktlighet og sammenhengende reisehverdag for befolkningen, 30-40% flere tog i rushtrafikken.
- Økt kapasitet og forutsigbarhet for godstog, med redusert risiko for forsinkelser og avvik for næringsliv og logistikkaktører i hele landet.
- Økt frekvens på fjerntog, bedre rutetilbud i Norge og Norden, som muliggjør kortere reisetid.

Forsvar og sivilberedskap

Utfordring:

Dagens tunnel:

- utgjør en kritisk sårbarhet i nasjonal transportinfrastruktur, både for forsvar og sivilberedskap.
- svekker Norges evne for transport av befolkning, forsvarsmateriell og -personell i fred, krise og krig.

Gevinst:

- Betydelig styrket nasjonal beredskap og samfunnssikkerhet gjennom økt robusthet, redundans og restitusjonsevne.
- Styrket totalforsvar og militær mobilitet, samt bedre samspill med jernbanekorridorene mot Sverige og Finland.
- Investering i ny Rikstunnel bidrar til å redusere sårbarheten i jernbanesystemet, noe som gir økt samfunnsnytte gjennom lavere konsekvenser av avbrudd, mer stabil drift og redusert risiko for store kostnader knyttet til hendelser og kriser.

Klima-, miljø- og natur

Utfordring:

- For lite av person- og godstransport overføres fra vei og fly til bane, og Norge når ikke sine mål på klima, miljø og natur.
- Befolkningsveksten på Østlandet vil gi økt biltrafikk som utfordrer nullvekstmålet.

Gevinst:

- Vesentlige klima- og miljøgevinster gjennom redusert utslipp fra fly- og veitrafikk, og mindre belastning på veinettet.
- Tog blir en mer attraktiv klimavennlig transportform for lokale, regionale og lange reiser.
- Mindre behov for veiutbygging, - mer effektiv arealforvaltning, og mindre nedbygging av natur
- Bidrar til å nå nullvekstmål i byområdene og bedre fremkommelighet på veiene.